

Et Fleertal i Udvalget (Fjeddersen, Fløe, Larsen, Neergaard og Øvstigaard) antager, at Ret til at udskifte i et saadant Omfang, som foreslaaes i Udskiftet, bør sættes i Forbindelse med Ret til at samle og forene særskilte Jord-eiendomme under eet Brug. Vi næve den Overbeviisning, at Frihed til at udskifte og sammenlægge inden rimelige Grændser vil frembringe en heldig Bevægelse i de heromhandlede Forhold. Den rundelige Afgang til at udskifte, som Udvalget foreslaaer, vil sikke den bestandig vørende Folkemængde Plads til Bolig og Virksomhed, og Ret til at sammenlægge vil skabe et nyt Maal, at stræbe efter for den vindfibelige Landbo. At saadan Sammenlægning af større Jordbrug, saasom til en Grændse af 15 Tdr. Hartkorn, ikke vil kunne have nogen Betænkelse med Hensyn til Gaardmandsclassens Afgang til Jordbrug, turde være utvivlsomt, da Sammenlægning ikke vil kunne finde Sted uden Anvendelse af betydelig Capital, og denne Omstændighed vil virke heldig tilbage paa Landboforholdene. Derfor det skulde lykkes paa denne Maade at fremkalde nogle større Landeieendomme af indtil 15 Tdr. Hartkorn, vilde slige Mellemgaard, som efter deres Bestaafenhed ikke ret kunde egne sig til Bortforpagtning, men snarest vilde drives af selve Eierne, tjene til at udfylde den Afstand, som nu bestaaer mellem de større og mindre Jordbrug. Visse Landbrugsfrembringelser, der med Hensyn til Kongerigets Udførselshandel indtage en betydelig Plads, navnlig Tilvirkning af Smør og Ost, vil paa saadanne Mellemgaard, meget lettere kunne faae den, for Handelsvarer nødvendige fortrinlige Godhed, end der vil kunne opnaaes paa mindre Eiendomme. Der er for Thinget saa meget mindre Betænkelse ved at bevirke en lovmæssig Afgang til Sammenlægning, som allerede Indenrigsministeriet ifølge allerhøieste Resolution af 5te Juli 1815 har Bemyndigelse til at bevilge Sammenlæggelse af forskjellige Bøndergaard, hvilken endog er bleven benyttet til at forene Eiendomme til et samlet Areal af 20 Tdr. Hartkorn. Ibet vi imidlertid troe at burde foreslaae en Grændse af 15 Tdr. Hartkorn Alger og Eng, maae vi udhæve,

at det uden Tvivl vilde være hensigtsmæssigt at bestemme en passende Tidsgrændse med Hensyn til Sammenlægning af Gaarde, som have hørt til Fæstegods og derfra ere afhændede, da i modsat Fald den Hensigt at bevirke Gaarden sammenlagt med en anden maaskee kunde blive et ledende Motiv ved Gaardens Afhændelse. Søvrigt ansee vi det for rigtigt, at det med Hensyn til Fæstegaarde og den samme tilliggende Jord, hvad angaaer Sammenlægning, aldeles har sit Forblivende ved de tidligere derom gjældende Regler. Endelig have vi med Hensyn til Paragraphernes Følgeorden troet det hensigtsmæssigt, at Reglen om Fordeleendommens Sammenlægning opstilles i Begyndelsen af Lovforslaget, saaledes som ogsaa var Tilfældet i de Lovforslag, der fremkom ved dette Omnes tidligere Behandling paa Rigsdagen, (see Anhang A. til Rigsdagens 3die Session, Pag. 1203).

Et Fleertal (Fjeddersen, Jensen, Neergaard og Tscherning) har anseet det rigtigt, ligesom Lovforslaget, at fastholde de to tidligere fastsatte Grændser for Hovedparcellen af en Bøndergaard med over 2 Tdr. Hartkorn, nemlig enten 2 Tdr. Hartkorn eller 20 Tdr. Land boniteret Jord til Tårten 24, og formener, at Hovedparcellen af en saadan Eiendom ogsaa bør kunne udlægges med et noget mindre boniteret Areal, naar det virkelige Areal faaer en vis Størrelse.

Et Mindretal (Fløe, Larsen og Øvstigaard) kan ikke tiltræde Fleertallets § 3 og § 4. Vi antage det for tilstrækkeligt og passende at fastsætte Grændsen for Hovedparcellen af en Bøndergaard til 1 Tdr. Hartkorn med et tilliggende Areal af 10 Tdr. Land geometrisk Maal, eller et Areal, som udgjør 10 Tdr. Land boniteret Jord til Tårten 24, eller som indeholder 20 Tdr. Land geometrisk Maal, der svarer til 4 Tdr. Land boniteret Jord til Tårten 24, eller som indeholder 30 Tdr. Land geometrisk Maal, der svarer til 5 Tdr. Land boniteret Jord til Tårten 24. Efter samme Regler fastsætte vi Hovedparcellen af en Hovedgaard